

Ambitieakkoord Gemeente Helmond

2022-2026

**Een sterker Helmond
voor iedereen**

Gemeente Helmond

Inhoudsopgave

1. Een sterker Helmond voor iedereen	5
1.1 Inleiding	5
1.2 De kapstok: Brede Welvaart	7
1.3 In verbinding met de samenleving	8
1.4 In verbinding met de wereld om ons heen	9
2. Brede Welvaart	11
2.1 Samenleving en welzijn	11
2.2 Inkomen en arbeid	17
2.3 Gezondheid en leefomgeving	23
3. Randvoorwaarden	31
3.1 Financiële kaders	31
3.2 Organisatie	31
4. Portefeuilleverdeling	35

1. Een sterker Helmond voor iedereen

1.1 Inleiding

Een **inclusief, duurzaam en levendig Helmond**. Daar gaan wij als nieuwe coalitie onze schouders onder zetten.

De kansen zijn enorm. In de vorige coalitieperiode is een belangrijke basis gelegd voor de verdere ontwikkeling van onze stad. Voor een schielsprong die Helmond wezenlijk verandert. De bouwkransen beheersen het straatbeeld. Grote projecten als De Braak en Brainport Smart District zijn van de grond gekomen. Een uitbreiding van maar liefst 15.000 woningen zit tot 2040 in de pijplijn en ook in dit deel van de Brainportregio draait de economie op volle toeren.

Maar de uitdagingen zijn óók enorm. De tweedeling in de samenleving is nog steeds veel te zichtbaar en voelbaar in Helmond. Teveel mensen zijn afgehaakt. De bestaanszekerheid van grote groepen mensen staat onder druk, mede door de prijsstijgingen als gevolg van ontwikkelingen in de wereld om ons heen. En tegelijkertijd weten we dat de klimaatverandering onverminderd doorgaat.

Het is de kunst om **kansen en uitdagingen met elkaar te verbinden**. Vanuit een sterk Helmond kunnen we meer investeren in de sociale draagkracht van onze stad. Kunnen we mensen erbij trekken die we anders zouden verliezen. Breiden we ons voorzieningenniveau uit. En creëren we extra financiële ruimte om de broodnodige investeringen in duurzaamheid - die hoe dan ook nodig zijn - te realiseren.

We omarmen **de schielsprong** die aanstaande is. Niet als doel op zich, maar vanuit de oorspronkelijke bedoeling: **Helmond sterker maken** op vele terreinen. Een inclusieve stad, een fijne en levendige stad, een klimaatbestendige stad en een stad die z'n verantwoordelijkheid pakt bij de duurzaamheidsopgave waarvan de urgentie niet te onderschatten is!

Ruimte bieden

We willen aan de slag en dat voelt als een **grote verantwoordelijkheid**. Een verantwoordelijkheid die wij als gemeentebestuur niet alleen kunnen én willen dragen. Simpelweg omdat wij als overheid maar een van de spelers zijn. Maar ook vanuit de overtuiging dat wat je samen doet, tot betere resultaten leidt. Dat vraagt in de eerste plaats wat van onszelf. We moeten als overheid naast de mensen, naast de ondernemers, naast de vele organisaties gaan staan. Een uitgestoken hand reiken. Vertrouwen geven en ruimte bieden, denken in mogelijkheden en kansen. Eerlijk is eerlijk: hier valt zeker nog wat te verdienen.

Vertrekpunt voor samenwerking

Dit ambitieakkoord zien we daarin als een wezenlijke stap. **Geen dichtgetimmerd en allesomvattend contract**, maar meer een kompas. Om duidelijk te maken waar we naar toe willen. Waar we kansen zien. Als vertrekpunt voor de samenwerking die we zo ontzettend graag aangaan met alles en iedereen die Helmond een warm hart toedraagt.

En dat vertrekpunt geldt ook voor onze relatie met de **gemeenteraad**. Samen zijn we het stadsbestuur van Helmond. Natuurlijk, we moeten elkaar scherp houden en het is alleen maar gezond als een gemeenteraad op een kritische manier het college volgt. Maar de gemeenteraad is ook 'van de richting en de kaders', en dat willen we als nieuwe coalitie niet aan de voorkant dichttimmeren. Integendeel. Daarom hebben we een coalitieakkoord gesloten dat bewust op twee gedachten hinkt. **Enerzijds bekennen we kleur** en laten we zien wat wij belangrijk vinden. En **anderzijds laten we ruimte**. Door niet nu al overal iets van te vinden en er een stempel op te willen drukken. Door op sommige terreinen een richting te geven, zonder daar nu al een knoop over door te hakken. We laten ons graag inspireren en zo nodig overtuigen. Bovendien kijken we uit naar de verdere ontwikkeling van de **toekomstbestendige griffie en gemeenteraad** waarvoor een aantal maanden geleden de basis is gelegd.

Onzekere tijden

Door op hoofdlijnen te blijven biedt dit akkoord ook de gelegenheid om in te spelen op onverwachte ontwikkelingen. We leven immers in een **onrustige, hectische tijd en in een wereld vol dynamiek**. De gevolgen van een oorlog die 2.000 kilometer hiervandaan woedt, zijn direct merkbaar in onze stad. En dat geldt ook voor gebeurtenissen in andere werelddelen; denk aan de groeiende vluchtelingenstroom uit Afrika en het Midden-Oosten. Verder is corona de wereld nog niet uit en weet niemand **wat ons deze winter te wachten staat**. Ook is onzeker op welke **externe geldstromen** we kunnen rekenen. We komen voor lastige keuzes te staan, zoveel is wel duidelijk. We lopen daar niet voor weg en anticiperen waar mogelijk.

1.2 De kapstok: Brede Welvaart

We willen het leven van Helmonders waar nodig verbeteren. Dat gaat over veel meer dan alleen inkomen. Daarom hebben we **'Brede Welvaart'** gekozen als fundament van dit ambitieakkoord. Een betrekkelijk nieuwe term. Waar welvaart vooral focust op economie, financiën en het koopkrachtplaatje gaat Brede Welvaart een stap verder. Belangrijk daarbij is dat **winst niet het ultieme doel van economische groei** is maar het middel om een inclusieve, leefbare en gezonde stad voor elkaar te boksen. Mensen ontlenen ook betekenis en waarde aan andere zaken zoals solidariteit met elkaar, gezondheid, goed en toegankelijk onderwijs, een attractief cultuuraanbod, recreatiemogelijkheden, een arbeidsmarkt waar iedereen kan meedoen, sociale cohesie, welzijn, een prettige leefomgeving, veiligheid, een goed milieu en een diverse natuur.

Het beleid van de gemeente Helmond moet bijdragen aan **al die onderwerpen** en dus aan Brede Welvaart. Dat sluit overigens goed aan bij onze inspanningen voor de 17 global goals van de Verenigde Naties. Dit zijn wereldwijde duurzaamheidsdoelen die in 2030 grotendeels behaald moeten zijn. Dan moeten belangrijke stappen zijn gezet naar een eerlijkere verdeling van welvaart en welzijn en een schonere, gezondere en veiligere wereld voor iedereen. We hoeven ook niet op een nulpunt te beginnen en gaan graag verder op de ingeslagen weg.

Het werken aan Brede Welvaart vraagt - ook in Helmond - om **een integrale aanpak en werkwijze** die de afzonderlijke sectoren overstijgt. Die verbondenheid willen we terugzien in de manier waarop onze organisatie werkt en in de wijze van begroting en verantwoording. Integraliteit wordt daarmee nóg belangrijker en veel meer dan 'een manier van werken'. Het gaat om het effect, om de drijfveren die eronder liggen. Het **ene vraagstuk gaat meehelpen om het andere vraagstuk op te lossen**. Aanleg van natuur om ontmoeting en gezondheid te stimuleren. Verduurzaming van vervoer om de stad en bedrijventerreinen bereikbaar te houden. Ondersteunen van verenigingen om eenzaamheid te bestrijden. Wijkontwikkeling op fysiek en sociaal vlak, om zo de tweedeling in de stad tegen te gaan.

In hoofdstuk 2 werken we de ambities van Brede Welvaart verder uit. In grote lijn volgen we de **indeling van het Planbureau voor de Leefomgeving**, dat daarvoor drie categorieën met bijbehorende thema's heeft opgesteld: Samenleving & Welzijn, Inkomen & Arbeid en Gezondheid & Leefomgeving. Een indeling die mogelijk ook leidend kan worden voor onze begroting; dat gaan we in ieder geval nader bekijken.

1.3 In verbinding met de samenleving

Wat wordt onze bestuursstijl, hoe gaan we de ambitieuze woorden uit de vorige paragraaf daadwerkelijk gestalte geven? Kortom, hoe leggen we échte verbinding? Aan de hand van drie uitgangspunten lichten we dat toe.

We zijn een betrouwbare overheid

Een eerste uitgangspunt is **betrouwbaarheid**. Mensen moeten weten waar ze aan toe zijn. Mede daarom kiezen we ervoor om zoveel mogelijk **voort te bouwen op beleidskeuzes** die door vorige colleges zijn gemaakt. Natuurlijk wegen nieuwe inzichten altijd mee; kijk bijvoorbeeld naar het herziene besluit van het vorige college om de Automotive Campus toch niet op de voorgenomen wijze te verkopen. Maar vooral bij grotere ontwikkelingen is koersvastheid cruciaal voor een betrouwbare overheid. We hebben in Helmond al ervaring met een strategische agenda en onlangs is de Ambitie 2040 opgesteld. Een goede overheid kijkt naar de langere termijn, stelt de inwoners centraal en laat de uitvoering het beleid bepalen. Op hoofdthema's werken we **langjarige visies** uit waaraan we uitvoeringsprogramma's koppelen. Iedere twee jaar beoordelen we of we op de goede weg zitten. Dat willen we een plek geven in onze begrotingscyclus. Visies op deelgebieden komen zo meer in lijn met elkaar. We hopen daarmee de voorspelbaarheid en betrouwbaarheid van het overheidsbestuur te vergroten.

We leveren maatwerk

Het pad naar 'werken volgens de bedoeling' is al eerder ingezet. Dat is ons tweede uitgangspunt. Niet de regels en de structuren zijn leidend, **maar de bedoeling daarvan**. We hebben bij de landelijke overheid gezien welke gevolgen het kan hebben wanneer 'het systeem' leidend is. We vinden het nodig om als gemeente meer de randen op te zoeken om resultaten te bereiken. Dat betekent: **'doen wat nodig is', in plaats van 'doen wat regel is'**. Geen ingewikkelde aanpak, maar: helpen. Dat vraagt een actieve, betrouwbare en dienstbare overheid die niet gaat zitten afwachten, maar durft te experimenteren en het voortouw neemt. We willen onze ambtenaren meenemen in deze omslag en uitdagen tot **meer maatwerk** te komen: om menselijk te zijn moet je soms de efficiëntie laten varen. Meer het (toekomstige) Huis voor de Stad uit, de stad en de wijken in. Luisteren naar wat daar leeft, je verplaatsen in de inwoners van Helmond. Natuurlijk zijn er regels, en leg eerlijk uit waarom 'nee', ook een antwoord kan zijn. Maar in de eerste plaats: ga op zoek naar wat wél kan in plaats van wat niet. Dat verhoogt het vertrouwen van onze inwoners in hun gemeente. Die andere overheid is een overheid die meedenkt, zich open opstelt en transparant communiceert. Het spreekt overigens voor zich dat maatwerk **niet tot willekeur mag leiden**; het is óók onze taak om gelijke gevallen gelijk te behandelen. Niet alles zal direct goed gaan en niet alle inwoners zullen tevreden zijn. Maar de wil om een betrouwbare en dienstbare overheid te zijn is er zeker!

We doen het samen

Goede participatie zorgt voor beter en gedragen beleid en een meer soepele realisatie. Dit willen we de komende tijd **naar een hoger niveau** brengen. We doen het samen: ons derde uitgangspunt. De ambtelijke voorbereiding loopt al volop: er wordt op dit moment hard gewerkt aan een **nieuw participatiebeleid** van de gemeente. De afgelopen tijd is daarvoor veel input opgehaald, onder andere bij de vorige gemeenteraad. Binnenkort ligt het resultaat op tafel. Het is goed dat er meer lijn komt in de manier waarop we de participatie aanpakken. Het zorgt ervoor dat in een vroegtijdig stadium belangen, ervaringen, kennis en creativiteit van inwoners of andere betrokkenen in beeld komen. Ook verwachten we van andere initiatiefnemers dat zij hun omgeving betrekken en raadplegen.

Het is belangrijk dat **aan de voorkant helder is** wat we van elkaar mogen verwachten en wie waarvoor verantwoordelijk is. Vooral om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Maar ook hier geldt: maatwerk! Participatievormen zijn niet in beton gegoten, maar bewegen mee met de specifieke situatie en wensen. Met het nieuwe participatiebeleid leggen we een basis. Daarnaast willen we ook meer ruimte creëren voor experimenten, voor **vernieuwende vormen van participatie**. Denk bijvoorbeeld aan een Burgerberaad.

Participatie betekent overigens **niet dat de hardste roeper** altijd gelijk krijgt: wij zijn als gemeente ook verantwoordelijk voor afwegingen in het algemeen belang. En we mogen ook gerust wat vaker aan anderen vragen: wat is j ouw bijdrage?

Participatie mag voor ons als gemeente geen excuus zijn om **eigen verantwoordelijkheid te ontlopen**. In de nieuwe Omgevingswet ligt sterke nadruk op de verantwoordelijkheid van initiatiefnemers. Op zich prima, maar het mag niet zo zijn dat het daardoor een ratjetoe wordt van 'toevallige' projecten en initiatieven. Van ons mag worden verwacht dat wij visie ontwikkelen en oog hebben voor de samenhang der dingen. We moeten daarmee niet te afwachtend of reactief zijn.

1.4 In verbinding met de wereld om ons heen

Helmond is geen eiland. We zeiden het al eerder: een oorlog, een pandemie en mondiale klimaatproblemen kunnen een enorm effect hebben op wat wij hier in Helmond aan het doen zijn; letterlijk zelfs. We houden onze luiken dus open en proberen goed voorbereid te zijn op gebeurtenissen die we niet zelf kunnen beïnvloeden.

Met Eindhoven zijn wij duostad van de **Brainportregio** en tegelijkertijd centrumstad van de **Peel**. We blijven volop investeren in deze samenwerking en vervullen van harte de brugfunctie naar de Peel. We trekken samen met Eindhoven en de andere 19 gemeenten op om het belang van deze regio in Den Haag en in Europa voortdurend onder de aandacht te brengen. Juist nu is dat belangrijk, vanwege de enorme groei die deze regio doormaakt. Met alleen meer huizen en meer banen loopt de boel gewoonweg vast. **Want deze groei vraagt tegelijkertijd forse investeringen** in infrastructuur, in culturele en maatschappelijke voorzieningen, in scholen, in het zorgaanbod. Dit is een uitdaging die aandacht en investering vraagt op landelijk en zelfs Europees niveau.

Ook de samenwerking binnen **Brabant**, binnen de **Metropoolregio Eindhoven (MRE)** en het **Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE)** blijft de komende tijd belangrijk. Voor de nodige afstemming van ontwikkelingen en op z'n tijd ook om een vuist te kunnen maken naar andere overheden.

2. Brede Welvaart

2.1 Samenleving en welzijn

Inclusie

Dit zien we

Helmond is een diverse stad. Met **wijken** die ieder hun eigen signatuur hebben. Dat maakt Helmond tot een interessante stad, maar ook een stad die soms nog teveel 'langs elkaar leeft'. En daardoor kansen mist om samen tot de beste, stadsbrede oplossingen te komen. Daarnaast kent Helmond een **cultureel diverse samenleving** met ruim 150 nationaliteiten. Dat kleurt en verrijkt de stad. Maar ook hier zien we dat verbinding en samenleven niet vanzelfsprekend zijn. Lang niet iedereen ervaart Helmond als een stad van gelijke kansen waar Brede Welvaart vanzelfsprekend is. Verder kennen we in onze stad helaas ook **vormen van discriminatie**. Vanwege afkomst, religie, leeftijd, seksuele voorkeur, fysieke beperking, huidskleur of gender. We hebben bovendien een extra uitdaging rondom **nieuwkomers**. Vluchtelingen uit Oekraïne én uit andere delen van de wereld.

Hier gaan we voor

Het streven naar een inclusieve samenleving komt niet tot uitdrukking in een specifiek 'inclusiviteitsbeleid', maar hoort **diep in de vezels** te zitten bij alles wat we als gemeente doen. Neem **wijkontwikkeling**: iedere wijk is ons even lief, maar er zijn wijken die meer energie van ons vragen omdat daar bepaalde problemen samenkomen. Ongelijkheid bestrijden we met ongelijkheid (in aandacht en aanpak). Dat is bijvoorbeeld de grondslag geweest onder het versterkingsplan voor de Binnenstad. De komende periode willen we een vergelijkbare focus leggen op de **wijken Noord, Oost en Rijpelberg**. Dat wordt geen kopie van de aanpak van de binnenstad, want maatwerk staat voorop én we willen heel goed luisteren naar wat de mensen dáár belangrijk vinden. We weten overigens dat er voor Rijpelberg mooie kansen liggen voor de ontwikkeling van een multifunctionele accommodatie; dat pakken we voortvarend op waarbij betrokkenheid van partners en inwoners vanzelfsprekend is.

Wie moet **vluchten voor zijn leven** wordt in Helmond gastvrij ontvangen. Dat geldt voor mensen uit Oekraïne en van elders uit de wereld. De afgelopen tijd heeft onze stad daar zeker z'n verantwoordelijkheid in genomen. Dat toont eens te meer aan dat Helmond een stad is met een menselijke benadering en openstaat voor mensen met andere culturele en etnische achtergronden of religie. De landelijke opgave is enorm en het is goed mogelijk dat ook Helmond nog meer zal moeten doen. Natuurlijk houden we goed in de gaten wat Helmond aankan. In ieder geval willen we dat locaties voor opvang **evenwichtig zijn gespreid** over de hele stad, en zetten we in op **kleinschaligheid**; zowel in het belang van de omgeving als van de vluchtelingen zelf. Ervaring leert dat acceptatie en integratie dan een stuk makkelijker verlopen. Sowieso proberen we altijd de stad en directe omgeving goed te betrekken. Dat is bij de opvang van Oekraïners en van minderjarige vluchtelingen uit Eritrea, Syrië en Afghanistan aan de Mierloseweg overigens prima verlopen. En zo hoort het.

Verder willen we meer oog hebben voor, met een moeilijk woord, **cultuursensitiviteit**. Vrij vertaald: rekening houden met wat in andere culturen als waardevol wordt gezien. Een voorbeeld is de eeuwigdurende grafurst, die voor verschillende geloven erg belangrijk is. Daar hoort in onze stad ook ruimte voor te zijn en we zullen de mogelijkheden bekijken.

Helmond staat voor een **digitale transformatie**. Inclusie is hierbij een belangrijke voorwaarde. We leven in een digitale wereld, de maatschappij kan zonder internet en Wifi niet meer functioneren. Groepen inwoners die over een te smalle beurs of onvoldoende vaardigheden beschikken om hun weg te zoeken in het digitale stelsel, moeten worden geholpen om die **achterstand te overbruggen**. En lukt dat gewoonweg niet, dan moeten er alternatieven worden gevonden. Het is een goede zaak dat Helmond investeert in de aanleg van een eigen glasvezelnet, en dat moet betaalbaar en toegankelijk blijven voor iedereen in de stad. Waar mogelijk helpen we inwoners om zich te beschermen tegen de risico's van de digitale veranderingen. Die veranderingen gaan steeds sneller. Als gemeente zijn wij ons ook bewust van de bedreigingen, bijvoorbeeld de schending van privacy.

Ten slotte, **discriminatie is voor ons onacceptabel**. We zullen daar altijd scherp op zijn, ook richting organisaties en bedrijven waarmee wij samenwerken. We maken hier een gerichte aanpak op, zoals het opstellen van een anti-discriminatieagenda en het stimuleren van meldingsbereidheid. We kijken natuurlijk ook naar onszelf: onze organisatie wordt er beter van wanneer de samenstelling meer een afspiegeling is van de diverse Helmondse samenleving. Een belangrijk aandachtspunt in ons **personeelsbeleid**.

Zorg en ondersteuning

Dit zien we

Het motto in Helmond is dat iedereen moet kunnen meedoen, rondkomen en vooruitkomen. Kansengelijkheid en bestaanszekerheid zijn cruciale uitgangspunten. In Helmond zijn er nog altijd veel inwoners die een beroep moeten doen op zorg en ondersteuning. Positief is dat wij in Helmond erin zijn geslaagd om **grote financiële gaten te voorkomen**, mede dankzij een reserve sociaal domein die we direct na de decentralisatie van de zorgtaken hebben gecreëerd. Maar ook in Helmond zien we dat de kosten van jeugdzorg alsmat stijgen en dat nu ook de kosten van de Wet maatschappelijke ondersteuning dezelfde kant op dreigen te gaan. Dat is zorgwekkend. Verder **schudt het systeem van de jeugdzorg op z'n grondvesten**. Dan gaat het over de kosten, over de vraag of het aanbod niet teveel is uitgedijd en over de robuustheid van aanbieders. Overigens zijn dit problemen die in heel het land spelen. Tegelijkertijd zijn er de afgelopen tijd belangrijke stappen gezet in verbetering van onze lokale werkwijze. Sinds dit jaar werken we met **sociale teams**, waardoor we samen met onze maatschappelijke partners veel dichterbij de leefwereld van mensen benaderen. Ook hebben we de afgelopen jaren hard gewerkt om van Helmond een **Jeugdriendelijke Stad** te maken.

Hier gaan we voor

De rode draad in het sociaal beleid blijft dat iedereen in Helmond moet kunnen meedoen, rondkomen en vooruitkomen. De **sociale teams blijven daarbij de ruggengraat** van onze aanpak. We hechten aan cultuursensitieve zorg. Om passende zorg aan te bieden is het namelijk belangrijk om rekening te houden met de cultuur, gebruiken, eventuele beperkingen en andere persoonlijke kenmerken van inwoners. Daarnaast versterken we de positie van **cliëntondersteuning**.

Natuurlijk volgen we nauwgezet de resultaten van de sociale teams. Dat doen we met 'ziel en zakelijkheid': de mens staat voorop en tegelijkertijd gaan we efficiënt om met de schaarse middelen. We benutten daarbij maximaal de beschikbare data en ervaringen van mensen over de aan hen toegezegde zorg en ondersteuning. Verder zou het goed zijn wanneer de samenwerking met **huisartsen** steviger wordt, want juist hier vindt vaak de eerste signalering van problemen plaats.

Ook willen we dat **kinderopvang/onderwijs en jeugdhulp** beter op elkaar aansluiten, waarbij we de overtuiging hebben dat de oplossing van veel problemen al op school of in de opvang kan beginnen.

Verder starten we met de aanpak '**Maatwerk Leveren en Leren**'. Dat sluit aan op wat we in hoofdstuk 1 al zeiden: we willen doen wat nodig is in plaats van doen wat regel is. Op basis van ervaringen van de afgelopen jaren maken we een tijdelijke hulpstructuur om professionals die werken met kwetsbare inwoners beter in staat te stellen maatwerk te leveren als de situatie daarom vraagt. En als ergens een bijzondere oplossing nodig is, kan dat een signaal zijn dat er in beleid, regels, processen of organisatie een weeffout zit. Maatwerk leveren zonder ervan te leren is incident gedreven 'pleisters plakken'. En dat willen we niet. Daarom stellen we juist voor **structureel te leren van dat maatwerk**, zodat ons beleid, onze werkprocessen en onze organisatie faciliterend worden aan wat nodig is, in plaats van remmend of blokkerend.

Ook willen we dat er meer **kleinschalige woonvoorzieningen komen voor jongeren** die hulp en ondersteuning nodig hebben, als alternatief voor gesloten jeugdhulp. Waar ze op adem kunnen komen en van waaruit zij de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Dat pakken we liefst regionaal op. We willen meer aandacht voor **opvoedondersteuning in de eerste 1.000 dagen** van iemands leven. Ervaring leert dat deze vroege ondersteuning veel later leed kan voorkomen. We stimuleren verdere samenwerking tussen partners op het gebied van jeugdhulp en het tegengaan van **huiselijk geweld en kindermishandeling**, zodat echte doorbraken kunnen worden gerealiseerd. We werken verder aan een regionaal matchingsteam voor de zwaardere jeugdhulp en maken de overgang van 18- naar 18+ eenvoudiger. Tot slot volgen we de ontwikkelingen van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd op de voet.

De waarde van **mantelzorgers** kan niet genoeg worden benadrukt. Zonder hun inzet zou de zorg in ons land volkomen vastlopen. Des te meer reden om aandacht te hebben voor **overbelasting**. Een mantelzorgbeloning is mooi, maar zet daarvoor geen zoden aan de dijk. Liever bieden we meer concrete hulp, bijvoorbeeld bij het doorworstelen van het woud aan procedures en regels waar zij mee te maken krijgen bij het bieden van hun ondersteuning. Nog mooier is het natuurlijk als de samenleving deze ondersteuning zélf organiseert. Een prachtig voorbeeld is Kansrijk Mierlo-Hout; we gunnen alle wijken zo'n burgerinitiatief...

De gemeenteraad heeft eerder besloten dat er in Helmond een **24 urenvoorziening** moet komen voor mensen die langdurig problemen ervaren op verschillende leefgebieden, waaronder verward gedrag. De uitwerking daarvan pakken we voortvarend op, want we zien in de dagelijkse praktijk hoe deze mensen tussen de wal en het schip belanden.

In het kader van meedoen willen we een meer **integrale kijk op het ouderenbeleid** ontwikkelen. Door vergrijzing wordt deze groep steeds groter. Veel ouderen ervaren overigens helemaal geen problemen, maar er is een groep die te maken heeft met eenzaamheid, het ontbreken van passende woonvormen en die niet goed meer meekomt in een samenleving die steeds verder digitaliseert.

Het is belangrijk dat jongeren in Helmond willen wonen en ook willen blijven wonen. In samenspraak met jongeren bekijken we hoe we van Helmond een nog aantrekkelijker **Jeugdriendelijke Stad** kunnen maken.

Sport, cultuur en vrije tijd

Dit zien we

Sport, cultuur en andere vrijetijdsbesteding dragen op verschillende manieren bij aan de **Brede Welvaart** in onze stad. Het versterkt de participatie en voorkomt eenzaamheid, het stimuleert een gezonde leefstijl en persoonlijke ontwikkeling en het verstevigt de verbinding tussen mensen. In de afgelopen bestuursperiode hebben de verenigingen en organisaties het lastig gehad vanwege twee jaar corona. Gelukkig waren we in de gelegenheid om met landelijke maatregelen én onze eigen Crisis- en Herstelnota de pijn te verzachten.

Hier gaan we voor

De komende tien jaar ligt er een grote uitdaging: zorgen dat **onze sport- en culturele voorzieningen meegroeien met de schaalsprong** die we in Helmond gaan maken. Iedereen in onze stad moet gebruik kunnen maken van sport- en culturele voorzieningen. Een **inclusief Helmond** is dus ook voor dit beleid leidend. Er mogen geen drempels liggen. Een van de manieren om dat voor elkaar te krijgen kan de invoering van een **Helmondpas** zijn, naar analogie van de Ooievaarspas in Den Haag. Zo'n pas biedt korting op allerlei sport- en culturele activiteiten (contributie, lidmaatschap, entree). We willen bekijken of dat in Helmond te realiseren is, in aanvulling op bestaande regelingen als het Kindpakket van Stichting Leergeld dat specifiek voor kinderen is bedoeld. In het kader van inclusiviteit willen we ook onderzoeken of structurele financiële steun voor het **Annatheater** mogelijk is; dit theater doet namelijk ook dienst als opvangplek voor jongeren die even klem zijn komen te zitten.

Bij kunst en cultuur moet het ambitieniveau over de hele linie omhoog om aan te sluiten bij het tempo van de andere grote steden in Brabant. De **schaalsprong** komt nadrukkelijk op de agenda in onze overleggen met **beeldbepalende instellingen** als de Cacaofabriek, Speelhuis, Museum Helmond en het Kunstkwartier. Samen maken we daarvoor een perspectief voor de toekomst. Er komen simpelweg meer bewoners en het heeft ook een economische betekenis: het vestigingsklimaat voor bedrijven en hun medewerkers wordt hierdoor beter. We willen meer ruimte creëren voor culturele experimenten en ateliers voor cultuurmakers. Verder mist Helmond een voorziening voor **Urban-activiteiten**; we dagen mensen en organisaties uit om daarvoor met plannen te komen.

Sport- en beleefcampus de Braak ligt op koers. Een paradepaardje! Vooral vanwege de integrale benadering. Het complex verlost sportclubs als Helmond Sport en SV De Braak en de Praktijkschool van hun accommodatieproblemen, het biedt ruimte aan een nieuw zwembad en sociale woningbouw én heeft een positief effect op de leefbaarheid van omliggende wijken. Samen met onder andere OMO staan we aan de lat om de aanbesteding en realisatie tot een goed einde te brengen.

Evenementen zien wij als een belangrijke aanvulling op ons culturele aanbod. Het verhoogt de attractiviteit van de stad, voor zowel bewoners als bezoekers. We zetten in op evenementen die ook **echt bij Helmond en z'n inwoners passen**. Variërend van een hoog cultureel niveau voor de 'echte culturfanaten', tot evenementen met een meer volks karakter. In alle gevallen gaan we eisen stellen aan het **duurzame karakter** van evenementen. We zetten de ontwikkeling van een **evenemententerrein** bij recreatieplas Berkendonk volop door. Deze recreatieplas blijft overigens gratis toegankelijk voor iedereen die er wil zwemmen. Voor deelname aan **landelijke (sport)evenementen** staan we open, maar daarbij kijken we wel goed naar de toegevoegde waarde voor de stad; denk aan het stimuleren van bewegen of promotie van breedtesport.

Het subsidiebeleid voor professionele- en vrijwilligersorganisaties is kortgeleden gemoderniseerd. Dat geldt nog niet voor de manier waarop we met **burgerinitiatieven** omgaan. Te vaak zien we het gebeuren dat mensen met ideeën verzanden in onze bureaucratie. Daarom willen we bekijken hoe we dit, **via het wijkgericht werken**, makkelijker en dichter bij de inwoners kunnen organiseren. Dat past in onze ideeën bij het wijkgericht werken, zoals we in de paragraaf over 'wonen en wijken' toelichten (zie verder).

Openbare ruimte

Dit zien we

Volgens de indeling van Brede Welvaart valt de openbare ruimte onder het kopje Samenleving en Welzijn. Dat zegt dus ook precies waar het over gaat: een omgeving creëren waar mensen graag verblijven, hun vrije tijd doorbrengen en andere mensen ontmoeten. En die ruimte moet ook nog eens bijdragen aan een duurzame en klimaatbestendige leefomgeving. In een stad die zó in ontwikkeling is als de onze, ontstaat veel ruimte om daarin een **flinke kwaliteitsslag** te maken, bijdragend aan verschillende Brede Welvaartsdoelen. Het Burgemeester Geukerspark is wat dat betreft een heel **mooi voorbeeld**: een nieuwe groene long middenin ons centrum (klimaatadaptief!), met ruimte om te recreëren én met een educatieve functie (de pas geopende verhalenspeeltuin).

Hier gaan we voor

Groen moet weer leuk worden! Daarnaast draagt een groene en waterrijke omgeving bij aan mentaal welzijn en een actieve levensstijl. Onkruid en overlast bepalen nu te vaak de politieke en maatschappelijke discussie. Vertrekpunt is dat de verschillende **onderhoudsniveaus** die we hebben vastgelegd, niet omlaag mogen. Tegelijkertijd willen we de stad **groener en natuurrijker** maken dan nu het geval is. Zeker in het centrum, waar veel woningen gebouwd gaan worden, is dit een flinke uitdaging. Dit vraagt om een afgewogen balans tussen het 'rood' en 'groen' in de wijken. Waar de woon- en leefomgeving en de openbare ruimte heringericht worden, geven we **bewoners en andere betrokkenen** nadrukkelijk een stem. Goede inspiratiebron is het uitgevoerde participatietraject van de speelvoorzieningen; zo moet dat eigenlijk met alle openbare ruimte gaan! En als regels en kaders niet goed op elkaar aansluiten, dan is dat **onze zorg en niet die van bewoners**.

SUMMA

Automotive

2.2 Inkomen en arbeid

Economie

Dit zien we

Industrie is al sinds lange tijd de economische troef van Helmond; tot op de dag van vandaag, zo blijkt uit de eerder dit jaar gepresenteerde **economische visie**. We hebben relatief veel banen in de maakindustrie en in het Midden- en Kleinbedrijf (MKB). **Automotive** heeft door de aanwezigheid van de Automotive Campus een belangrijke boost gekregen. Het meeste potentieel ligt binnen Automotive niet in het grootschalig produceren van auto's, maar in de ontwikkeling van de achterliggende technologie en innovatie. Dit zit vooral in activiteiten als Research & Development, testen en opleidingen. De spinoff van Brainport voor onze lokale economie is groot. Zorgpunt is de beschikbaarheid van **werklocaties**; er is nog nauwelijks uit te geven aanbod voor bedrijven beschikbaar.

Hier gaan we voor

De genoemde visie geldt de komende vier jaar als leidraad voor ons economische beleid.

De **Automotive Campus** (dat zich mede kenmerkt door een sterke verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven) maakt Helmond tot de hoofdstad van de 'slimme mobiliteit'. We mogen trots zijn op wat daar gebeurt en we willen dat ook **meer zichtbaar** maken in de stad. We staan met deze technologisch toonaangevende campus op een kruispunt. Het is een kansrijk economisch concept. We zitten in de fase dat er beslissingen nodig zijn over de eigendomsstructuur van de campus. Voorop staat dat de publieke belangen veilig worden gesteld en dat de daar gevestigde bedrijven zich verder kunnen ontwikkelen. Dat kan door op zoek te gaan naar betrokken partners die samen met ons de schouders onder de doorontwikkeling van de Campus willen zetten.

Onderdeel van de nieuwe regiodeal tussen Brainport en het kabinet is de ontwikkeling van een Food Campus rondom **Food Tech Brainport**. We willen onze voedingsmiddelensector de komende jaren uitbouwen op het gebied van innovatie. Daarvoor hebben we het kabinet wel echt nodig.

We blijven meewerken aan de ontwikkeling van een nieuw **regionaal bedrijventerrein**. Verder brengen we Varenscut-Noord tot ontwikkeling. Ook op andere plekken ontstaat mogelijk nieuwe ruimte, zoals binnen Brainport Smart District. Maar denk ook aan informele woon-werklocaties en creatieve broedplaatsen in het centrum van onze stad. We willen verder meer werk maken van verdichting op bestaande terreinen, die we zoveel mogelijk opknappen en verduurzamen. We **actualiseren het actieplan bedrijventerreinen**, in nauwe samenwerking met de bedrijven. Op logistieke blokkendozen en zwaar vervuilende bedrijven zitten we overigens niet te wachten, integendeel; we hebben liever bedrijven die goed aansluiten op ons Helmondse profiel van innovatie en stad van het doen.

We hechten aan een **gevarieerd winkelaanbod**, met veel Helmondse colour locale. We gaan zoeken naar mogelijkheden om daar vanuit de gemeente mee sturing aan te geven (zoals branchering). Het belang van die gevarieerdheid geldt overigens voor onze hele lokale en regionale economie: we zijn blij met succesvolle grote bedrijven waar ook veel toeleveranciers van profiteren, maar moeten tegelijkertijd zorgen dat we daardoor niet te kwetsbaar worden. De goede en **intensieve samenwerking** tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs zetten we graag voort. Van onze kant willen we onnodige belemmeringen voor het ondernemen wegnemen en ons toegankelijk en servicegericht opstellen.

Inkomen en arbeid

Dit zien we

De arbeidsmarkt is op dit moment ronduit **overspannen**. Er is een grote vraag naar onder andere technisch personeel, maar ook veel andere sectoren kunnen de juiste mensen niet aangesleept krijgen. Toch zijn er nog steeds mensen met **afstand tot de arbeidsmarkt** en sluiten vraag en aanbod lang niet altijd goed op elkaar aan. Een mismatch dus.

Hier gaan we voor

Het hebben van werk is belangrijk in het leven van mensen. Daarom moet elke inwoner een baan kunnen vinden. Daarvoor is een **inclusieve en zo nodig parallelle arbeidsmarkt** nodig, waarop iedereen kan meedoen.

Onderwijs, omscholing en bijscholing zijn cruciale factoren om onze lokale economie draaiende te houden samen met onze partners. In deze tijd van krapte is het extra belangrijk om mismatches op te heffen. Gericht op kansrijke beroepen, waarbij een leven lang ontwikkelen hard nodig is om de aansluiting met trends als technologisering en robotisering te behouden. In de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel zijn hiervoor al meerdere initiatieven opgezet, vaak in samenwerking met andere regionale partners (BOOST, regionaal mobiliteitsteam, leerwerkloket en de uitvoering van omscholingstrajecten). Een ander deel van de oplossing ligt in de intensivering van procesinnovaties bij bedrijven en instellingen, gericht op verhoging van de productiviteit.

We zoeken de grenzen op van de **Participatiewet** om barrières te slechten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Zinvol en betaald meedoen is het uitgangspunt. We kijken daarbij naar goede voorbeelden in andere gemeenten en innovaties voor het scheppen van nieuw werk dat kansen biedt voor inwoners die nu niet aan bod komen. Maatwerk, de menselijke maat, creativiteit en bestuurlijke durf zijn leidend bij onze inspanningen om zoveel mogelijk inwoners aan zinvol werk te helpen. Natuurlijk gaan we ook volop door met het succesvolle **Stadsleerbedrijf**, dat goed werk levert voor mensen die niet zelfstandig betaald- of vrijwilligerswerk kunnen doen.

Een goede samenwerking met de partners binnen de arbeidsmarktregio is een belangrijke steun in de rug. Er liggen kansen bij meer samenwerking met de Arbeidsmarktregio Eindhoven. Er is verder grote behoefte aan **stageplekken**. In de praktijk blijkt een stage vaak het voorportaal van een baan te zijn. Samen met het bedrijfsleven kijken we wat er aan extra impulsen nodig is. De gemeentelijke organisatie zal hierin een rolmodel zijn.

Onze economie is steeds afhankelijker geworden van **arbeidsmigranten**. Vaak knelt het bij de huisvesting. Daar zijn we heel duidelijk over: dit is primair een verantwoordelijkheid van werkgevers. En daar zullen we hen ook duidelijk op aanspreken en waar mogelijk in ondersteunen (zie bijvoorbeeld de grond die we bij Varenschut beschikbaar stellen). Het is daarbij van belang dat er geen afhankelijkheid bestaat tussen de werkgever/bemiddelaar en degene die de huisvesting verzorgt. We willen voorkomen dat de arbeidsmigranten te afhankelijk worden van de werkgever dan wel bemiddelaar. Als gemeente nemen we onze verantwoordelijkheid om misstanden en uitbuiting van arbeidsmigranten tegen te gaan.

Onderwijs

Dit zien we

De **samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs en de gemeente** is ronduit goed. Zowel structureel, als in deze tijden van vluchtelingen crisis waarin veel nieuwkomers een plek in het onderwijs moeten krijgen. De wettelijke taken van de gemeente concentreren zich vooral op uitvoering van de leerplichtwet en onderwijshuisvesting maar er zijn duidelijke raakvlakken tussen het onderwijs en verantwoordelijkheden van de gemeente. Denk aan jeugdhulp of gezondheid. De recente **opening van het Dr. Knippenbergcollege** op de Sport- en Beleefcampus de Braak is een mooie mijlpaal voor het onderwijs in Helmond, ook vanwege de integrale aanpak van deze campus. Twee jaar geleden verscheen de **Helmondse Educatieve Agenda** die met alle betrokken schoolbesturen en kinderopvangorganisaties werd opgesteld. Deze agenda - die loopt tot 2030 - moet ervoor zorgen dat obstakels in de ontwikkelkansen van kinderen en jongeren uit de weg worden geruimd. Via onder andere taalondersteuning, wereldoriëntatie en betere samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp.

Hier gaan we voor

We gaan volop door met de **uitvoering van onze educatieve agenda**, waarbij het belang van samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs en jeugdhulp niet genoeg kan worden benadrukt. Leerkrachten en medewerkers van de kinderopvang kunnen een grote rol spelen bij de vroegsignalering van problemen. En natuurlijk ook bij het niet voldoen aan de leerplicht en het voorkomen van uitval. Het is onze ambitie om **nóg meer in te zetten op het voorkomen van problemen** door tijdig in te grijpen, met bijzondere aandacht voor kinderen die uit achterstandspositie komen: voor- en vroegschoolse educatie en een goed onderwijsachterstandenbeleid helpen daarbij. Leidraad is de **Gelijke Kansen Alliantie** die eind 2021 het licht zag. Denk aan de verlengde schooldag en een gratis schoolontbijt in een aantal wijken om te voorkomen dat kinderen met een lege maag hun schooldag starten. Ook het hebben van een **bibliotheek** op iedere Helmondse school helpt om (taal)achterstanden van kinderen tegen te gaan.

We zetten samen met het onderwijs steviger in op het **voorkomen van schooluitval**. Daarom gaan we door met het regionale project STORM en zetten we in op laagdrempelige voorzieningen om jongeren te helpen die even de weg kwijt zijn. Corona heeft tot gevolg gehad dat veel jongeren nu nog last hebben van mentale problemen en die willen we in overleg met jongeren zelf te lijf gaan.

Het **schoolaanbod** in Helmond zouden we liefst verbreden, met bij voorkeur dependances van HBO-scholen. Het opleidingsaanbod moet goed afgestemd zijn op de behoeftes van het bedrijfsleven; denk daarbij ook aan technische arbeidskrachten die nodig zijn voor de energietransitie.

We blijven verder natuurlijk onze wettelijke taak uitvoeren om te zorgen voor goede **onderwijshuisvesting**. Er komt een nieuw Integraal Huisvestingsplan voor de periode na 2026. Wanneer onderwijshuisvesting via doordecentralisatie van gelden naar een school beter geregeld kan worden, dan werken we daaraan mee. **Gezonde en duurzame gebouwen** hanteren we als belangrijke speerpunten en waar nodig helpen we scholen mee met het creëren van groene schoolpleinen. De nieuwe huisvesting van **Jan van Brabant op Suytkade** wordt ontwikkeld in nauwe afstemming met het Jan van Brabantcollege én andere betrokkenen bij de gebiedsontwikkeling aldaar.

Armoede

Dit zien we

Helaas is de tweedeling in Helmond nog lang niet opgelost. **Armoede is een hardnekkig (generatie)probleem** en het is eigenlijk te triest voor woorden dat voorzieningen als Super Sociaal nog steeds nodig zijn in dit land; ook in Helmond. De bestaanszekerheid van teveel Helmonders staat onder druk. Regelmatig hebben zij te maken met schulden waar ze maar moeilijk of niet vanaf komen. En armoede heeft niet enkel tot gevolg dat je minder spullen kunt kopen. Nee, de gevolgen zijn veel **ingrijpender**. Participatie in de samenleving is met een kleine portemonnee en zeker ook met schulden een stuk lastiger. De problematiek is door de **recente prijsstijgingen** van voedsel en energie, onder andere als gevolg van de oorlog in Oekraïne, alleen maar groter geworden. En ook de coronacrisis heeft een negatieve invloed gehad op de tweedeling in onze stad.

Hier gaan we voor

Preventie en vroegsignalering zijn in de aanpak van armoede de belangrijkste sleutelwoorden. Dat geldt zeker ook bij het voorkomen van schulden. Vaak zijn signalen van dreigende schuld al makkelijk te herkennen - bijvoorbeeld door de werkgever en het postorderbedrijf - maar ontbreekt een goed werkend 'piepsysteem'. Regelmatig horen we van mensen die in diepe schulden zitten: had ik op dát moment maar hulp gekregen...dus hier willen we steviger op inzetten! Graag laten we ons inspireren door goede voorbeelden van elders. We gaan de komende tijd **in gesprek met mogelijke 'signaleerders'** om te bespreken hoe we dat beter kunnen organiseren en hoe zij aan kunnen sluiten bij onze vroegsignalering. De gemeentelijke **budgetcoaches en de armoederegisseur** kunnen hierin een belangrijke rol spelen. Het verlenen van schuldhulp blijft een belangrijke taak van de gemeente. De schuldhulpverleners brengen al snel 'rust in het hoofd' van mensen die in deze problemen zitten; een belangrijke voorwaarde om de weg naar boven weer te vinden.

Maar armoede draait niet alleen om schulden. Daarom gaan we de **draagkrachtnorm** voor mensen in de bijstand verhogen van 120% naar 130%, waardoor meer mensen een beroep kunnen doen op ondersteuning. Sowieso gaan we **meer bekendheid geven aan de regelingen** die er zijn, want nog steeds maakt niet iedereen die daar recht op heeft, gebruik van de beschikbare ondersteuning. Als het nodig is komt er - net als in onder andere de gemeente Vianen - een 'meldpunt voor onbegrijpelijke zaken'. Op die manier kunnen we onze hulp en ondersteuning toegankelijker maken.

Onzekere factor zijn de **energieprijzen**. Die hakken er op dit moment enorm in bij huishoudens die het al niet zo breed hebben. Gelukkig is het Rijk bijgesprongen met een financiële tegemoetkoming, maar het zou beter zijn als mensen door energiebesparing minder kwetsbaar worden voor stijgende prijzen. Daarom zetten we de Helmondse aanpak van energiearmoede door en kijken we wat we nog meer zouden kunnen doen. We denken daarbij aan het creëren van een **Duurzaamheidspact** met allerlei partijen - bijvoorbeeld woningcorporaties en huurdersverenigingen - om te zorgen voor een forse versnelling van energiebesparende maatregelen. Dat moet zorgen voor een structurele oplossing, vooral voor mensen met een kleine beurs in verouderde en energieverslindende woningen.

2.3 Gezondheid en leefomgeving

Gezondheid

Dit zien we

Werken aan een gezondere stad gebeurt **op vele terreinen**. Bijvoorbeeld door te zorgen voor goede sportvoorzieningen, groene buitenruimte, terugdringen van diverse vormen van overlast en maatregelen om roken en ongezonde voeding tegen te gaan. En denk aan gezonde en goed geventileerde schoolgebouwen. Allemaal zaken die op verschillende plekken in dit ambitieakkoord terugkomen. Er is absoluut **nog veel te doen** in Helmond, voordat we ons een echte gezonde stad kunnen noemen. In sommige wijken leven mensen gemiddeld zeven jaar korter dan in andere wijken. Onacceptabel natuurlijk.

Hier gaan we voor

De aanpak om deze **gezondheidsverschillen te verkleinen** zijn we in de vorige collegeperiode gestart en willen we voortzetten. Stressreductie om financiële redenen draagt bij aan het terugdringen van gezondheidsverschillen en het versterken van de bestaanszekerheid. Ook ons Stadsplan Basisvaardigheden maakt deel uit van de gezondheidsaanpak, net als het stimuleren van een gezonde leefstijl.

Op ruimtelijk gebied gaat er in Helmond veel veranderen en dat heeft alles met de schaa sprong te maken. **Gezondheid** gaan we bij al die ontwikkelingen nadrukkelijk **mee sturend** laten zijn. Ook in de nieuwe omgevingsvisie komt dat sterk naar voren. Groei is geen doel op zich zoals we eerder aangaven, maar draagt bij aan de versterking van Brede Welvaart. En daar horen ook een gezonde leefomgeving en leefstijl bij. Daarom geven we verder uitvoering aan het Helmondse Preventieakkoord, de doelstellingen van Gezond Helmond en het Stadsplan Basisvaardigheden. **Preventie** is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Het overleg daarover met zorgverzekeraars geven we een impuls. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat alléén de gemeente investeert in preventie.

Verder blijven we inzetten op het **terugdringen van geur-, geluids- en houtstookoverlast**, ook als dat soms een zaak van lange adem is.

We gaan volop door met het platform '**Ruimte om te leven**', een initiatief waar heel veel organisaties in Helmond hun schouders onder hebben gezet. We willen niet dat een deel van onze inwoners alleen nog maar bezig is met overleven. We willen dat ze weer ruimte krijgen en regie kunnen pakken over hun eigen leven. Het platform heeft al verschillende concrete initiatieven van de grond gekregen en hopelijk worden dat er nog veel meer.

Dierenwelzijn krijgt de komende jaren de aandacht die het verdient; in het belang van de dieren zelf, maar ook omdat huisdieren kunnen bijdragen aan een meer gezonde leefstijl van de bazen en bazinnen. Daarom kunnen dierenambulances en -asiels op onze steun blijven rekenen.

Klimaat, energie en natuur

Dit zien we

De opgaves op het terrein van duurzaamheid, klimaat en energie zijn enorm en de urgentie is ongekend hoog. De **klimaatverandering** gaat onverminderd door en de gevolgen daarvan worden steeds meer zichtbaar. Inmiddels zijn we ook in een **energiecrisis** beland als gevolg van mondiale ontwikkelingen. Kortom: we moeten **volle kracht door** met de in gang gezette energietransitie en met het opvangen van de gevolgen van klimaatverandering.

Hier gaan we voor

We erkennen onze verantwoordelijkheid om aan de gestelde klimaatdoelen te voldoen. Dit is het moment om door te pakken, want juist nu ziet iedereen dat wij nog veel te afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen. We willen dat Helmond uiterlijk **in 2035 een klimaat-neutrale stad** is. Iedere inwoner van onze gemeente dient daarbij betrokken te zijn, maar dat moet dan ook wel mogelijk zijn. Mensen die wel duurzamer willen leven, maar dit niet kunnen betalen willen we **ondersteunen**.

Via het eerder genoemde Duurzaamheidspact stimuleren we **woningcorporaties** om hun bezit te verduurzamen. We gaan verder aan de slag met het verduurzamen en innoveren van **energie- en warmtenetten** en met de plannen om Helmond stapsgewijs **van het gas** te krijgen. We willen een brede verkenning naar de rol die we als gemeente kunnen spelen bij de broodnodige innovatie.

We zetten maximaal in op **zonnepanelen** op daken van huizen, kantoren en bedrijven. Verder willen we mogelijkheden onderzoeken om inwoners te helpen bij het **isoleren** van hun woningen via een voorfinanciering. Bij toekomstige **duurzame energieprojecten** zoals zonneparken streven we ernaar dat 25% van de opbrengst naar de omgeving gaat. Op deze manier landen hier niet alleen de lasten maar ook de lusten. En profiteren óók de mensen met een smalle beurs die niet in staat zijn om zelf financieel te participeren. Verder onderzoeken we de mogelijkheden om als gemeente zelf een **energiebedrijf** op te zetten voor de opwek van duurzame energie. Zo komen de opbrengsten volledig ten goede aan de samenleving.

We geven ruim baan aan de uitbreiding van **laadpalen** voor elektrische auto's; dat zijn we als stad van innovatieve automotive aan onze stand verplicht. Het spreekt voor zich dat wij ook ons eigen vastgoed steeds verder verduurzamen en waar nodig aanvullende energiebesparende maatregelen nemen.

We gaan door met de invoering van **Diftar**. Het principe van dit systeem, betalen naar gelang wat je aanbiedt, blijkt in de praktijk succesvol. Het restafval loopt terug. Volgende stap is het mogelijk maken van **afvalscheiding in de hoogbouw**. Daarnaast kijken we naar mogelijkheden voor na-scheiding en zoeken daarin de samenwerking met andere Brabantse gemeenten.

We geven ruim baan aan **natuurprojecten** als de Groene Punt, 't Gulden Land, Landschapspark Kloostereind en Gulbergen. Gulbergen, het 'groene hart' tussen de stedelijke gebieden van Helmond en Eindhoven, hopen we in overleg met alle betrokken organisaties en overheden, zo groen mogelijk te maken.

In de vorige bestuursperiode is volop ingezet op het aanpassen van de leefomgeving om zo **klimaatadaptie** mogelijk te maken. Daar gaan we mee door, waarbij kwetsbare wijken voorrang krijgen. Denk aan een initiatief als Steenbreek (tegels eruit, planten erin). Zo'n project versterkt bovendien de bewustwording van de klimaatverandering.

Helmond heeft samen met Eindhoven de erkenning gekregen vanuit Brussel om te kunnen meedingen naar de 100 **'Climate Neutral Cities'** in 2030. Deze nominatie gaan we samen met Eindhoven verder vormgeven om zo te kijken welke versnelling nodig is.

Wonen en wijken

Dit zien we

De woningmarkt is **zwaar overspannen**, het tekort aan huizen is nog steeds groot. Als Helmond dragen we flink ons steentje bij: tot 2040 komen er maar liefst **15.000 woningen** bij. Het bouwtempo dat we de laatste jaren zagen, houden we dus volop in stand. Tegelijkertijd zien we dat de aandacht voor **bestaande wijken** niet moet verslappen.

Hier gaan we voor

De komende periode gaan we volop aan de slag met visies en omgevingsplannen voor het **stationsgebied en het centrum**, want hier landen maar liefst 10.000 van de nieuwe woningen. Belangrijk uitgangspunt is het **mengen van functies en woningtypen**. Hoogbouw, passend bij de stedelijke schaal van Helmond, is daarbij geen taboe. Waar mogelijk laten we leegstaande kantoren ombouwen tot appartementen. Uiteraard betrekken we bij de verdere centrumontwikkeling maximaal ondernemers, bewoners en andere organisaties. Een levendig en sterk centrum is van grote waarde voor de aantrekkingskracht van onze stad.

Maar er komen ook nieuwe woningen in andere delen van de stad, zoals in de innovatieve nieuwe wijk **Brainport Smart District**. BSD is een icoonproject dat de standaard zet voor nieuwe manieren van bouwen, wonen en samenleven, en onderscheidt zich daarin van andere wijken en steden. Het oorspronkelijk bedachte concept houden we zoveel mogelijk in stand. Maar gezien de woningnood willen we ook de vaart erin houden. Er zal daarom met onze samenwerkingspartners bekeken worden hoe **flexibel en eventueel gefaseerd** met het totaalconcept kan worden omgegaan om te voldoen aan de grote vraag naar woningen en bouwkvelds.

Verder willen we bekijken wat de mogelijkheden zijn voor een **actievare grondpolitiek**. Dat betekent zelf nieuwe bouwlocaties in de stad opsporen en verwerven.

We vinden het belangrijk dat ook mensen met een kleinere portemonnee voldoende mogelijkheden hebben om te huren én om te kopen. Iedereen moet kansen krijgen! We gaan uit van een **kernvoorraad van 37,5% sociale huur**; in overleg met woningcorporaties bekijken we wat nodig is voor de toekomst en zo nodig wordt dit herzien. Overigens is daarvan een kwart bestemd voor **bijzondere doelgroepen** als daklozen, statushouders, mensen die beschermd moeten wonen en ex-gedetineerden; dat is in lijn met het landelijk beleid. We maken maximaal gebruik van middelen als het **anti-speculatiebeding, opkoopbescherming en zelfbewoningsplicht**. Zodat zoveel mogelijk woningen betaalbaar blijven en terecht komen bij de inwoners waarvoor ze zijn bedoeld.

Door vooral in te zetten op sociale huur, middenhuur en betaalbare koop bevorderen we de doorstroming op de woningmarkt. Met betaalbare koop verkleinen we ook de vermogensongelijkheid.

Samen met woningbouwcorporaties willen we **uithuiszetting** tot een minimum zien te beperken, want die maken de problemen van mensen in de meeste gevallen alleen maar erger. In Helmond slaapt niemand op straat!

We gaan volop door met de **wijkontwikkelingsplannen**: ze geven de oude wijken in onze stad nieuwe kansen. We gaven in de paragraaf over inclusie al aan dat drie wijken extra aandacht krijgen. Daarnaast willen we het **wijkgericht werken** sterker maken, gebruikmakend van de ervaringen met de **Stadsmarinier** in de Binnenstad. Die werkt als een vooruitgeschoven post van de gemeente in het hart van de wijk en heeft daar ook zijn kantoor. Dagelijks is hij bezig met alles en iedereen in de wijk, en ziet ook meteen waar extra aandacht voor nodig is. We willen die werkwijze uitbreiden naar andere wijken en de Stadsmarinier wellicht ook een rol geven bij het mogelijk maken van kleinschalige burgerinitiatieven.

Samen met de woningcorporaties willen we ervoor zorgen dat inwoners zich thuis voelen in hun woning en wijk. Extra aandacht gaat uit naar mensen voor wie goed leven nog niet zo vanzelfsprekend is. Aan de hand van de **WoonWelzijnZorgVisie** gaan gemeente, woningcorporaties en zorgpartijen die problematiek te lijf.

Bereikbaarheid

Dit zien we

Meer woningen, meer bedrijven, meer inwoners; Helmond zal door deze groei veranderen. Als gemeente, als stad en als stedelijk middelpunt van de regio. Daar hoort een aantrekkelijke publieke ruimte bij met voldoende winkels, voorzieningen voor sport en cultuur, voldoende groen en een stedelijke uitstraling. Een zeker zo belangrijke voorwaarde is mobiliteit.

Hoe houden we Helmond toegankelijk én leefbaar met zoveel activiteiten die extra vervoersbewegingen veroorzaken? Hier ligt een enorme uitdaging voor de komende jaren.

Hier gaan we voor

We stimuleren **e-mobiliteit** (met meer laadpalen en faciliteiten voor elektrische auto's), het gebruik van de **fiets** en willen het centrum **autoluwer** maken. Maar zorgen er tegelijk voor dat het centrum per auto wel bereikbaar blijft. Daarnaast staat het vergroten van de veiligheid voor fietsers en voetgangers hoog op ons prioriteitenlijstje. Dit alles leggen we vast in een nieuwe **mobilitieitsvisie** met 2040 als horizon.

Met de fiets kunnen veel lokale en regionale afstanden worden overbrugd. Dat levert minder autoverkeer op en is beter voor milieu en gezondheid. Daarom geven we de **fiets(er) ruim en vrij baan**. Via een goed netwerk van veilige en toegankelijke fietspaden en stallingen. We vernieuwen daartoe de Fietsagenda 2016-2025.

Het bereikbaar houden van de stad - inclusief de bedrijventerreinen - is niet iets dat we alleen in Helmond bepalen. De **regio is cruciaal** om tot een goede verkeersafwikkeling te komen, en veranderingen buiten onze grenzen hebben vaak direct effect op de mobiliteit in onze stad. Daarom hechten we zeer aan een intensieve regionale samenwerking.

Over de wegen **N270 en N279** staan belangrijke beslissingen op stapel. Er lopen nog tal van studies, waarvan we de resultaten eerst willen afwachten. Wij hanteren als uitgangspunt dat doorgaand bovenregionaal verkeer op rijkswegen thuishoort en niet op regionale wegen. Voor ons staat voorop dat de **verkeersbelasting in de stad en in de wijken niet mag groeien**, maar juist moet afnemen. De Kasteeltraverse is een belangrijke verkeersader, ook voor omliggende gemeenten, maar tegelijkertijd te druk. Het is ons een lief ding waard wanneer aanpassingen op de N-wegen leiden tot minder druk op deze weg.

We zijn in het gelukkige bezit van maar liefst **vier NS-stations**, maar de bereikbaarheid is niet voor iedereen optimaal. De bottleneck zit 'm in het laatste stukje van en naar het station. We moeten daarvoor op zoek naar **andere vervoersvormen**, mogelijk in samenwerking met belanghebbenden zoals werkgevers. Verder blijven we aandacht besteden aan het vergroten van de veiligheid **op en rond het spoor** (overwegen, gevaarlijke stoffen).

Om de verkeersveiligheid in onze wijken te vergroten willen we - in overleg met diezelfde wijken - de snelheid verlagen **van 50 kilometer per uur naar 30 kilometer per uur**. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij de geplande herinrichting van straten. Zo maken we werk met werk.

Veiligheid

Dit zien we

De problematiek die wij in Helmond kennen is hardnekkig en heeft een **grootstedelijk karakter**. De afgelopen jaren is vooruitgang geboekt, onder andere door te investeren in de aanpak van drugscriminaliteit, de preventie gericht op (risico) jongeren en het activeren van inwoners via buurtpreventie en Whatsappgroepen. Ook is het veiligheidsbudget verhoogd. Daarmee zijn we er nog niet, zo blijkt uit een vergelijking die recent met andere gemeenten is gemaakt (rapport Galan Groep). Veiligheid is veel **meer dan alleen het tegengaan van criminaliteit**. Overlast door bijvoorbeeld rondhangende jeugd, een verkeerde inrichting van de openbare ruimte en verkeersgedrag zijn van grote invloed op het veiligheidsgevoel van onze inwoners.

Hier gaan we voor

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een prettige en leefbare samenleving. We houden scherp in de gaten of daarvoor **voldoende middelen en personeel** beschikbaar zijn. We gaan als eerste bekijken of de **BOA-capaciteit** uitbreiding vraagt. Daarbij kijken we ook naar het effect van de twee extra Boa's die vorig jaar aan de binnenstad zijn toegevoegd.

We hechten aan de betrokkenheid van inwoners bij het veiligheidsvraagstuk. **Buurtpreventie** vraagt daarom versteviging en verbreding. Dat betekent extra ondersteuning van de teams, uitbreiding naar een stadsdekkend netwerk én verbreding naar andere vormen van inwonersparticipatie.

Cameratoezicht kan (met inachtneming van de privacybescherming) een aanvullend hulpmiddel zijn. Een nieuwe visie op cameratoezicht moet gebaseerd zijn op bewezen effectiviteit, zodat we een afweging kunnen maken hoe en hoeveel camera's we in de toekomst willen inzetten.

Bijzondere aandacht verdient het snijvlak van **zorg en veiligheid**, onder andere rondom de problematiek van mensen met verward gedrag. Juist op dit snijvlak komt goed naar voren dat inzet van preventie een hoop ellende kan voorkomen.

Drugsgebruik willen we ontmoedigen via voorlichting. Daarnaast willen we voortgang maken met het **uitbreiden van het aantal coffeeshops** om te voorkomen dat illegale handel toeneemt, de huidige monopoliepositie op te heffen, meer mogelijkheden te hebben voor voorlichting en voor controle op de gezondheidsaspecten. Over de vestigingscriteria willen we graag een gesprek voeren in de gemeenteraad.

We zetten het **preventief jongerenbeleid** voort om te voorkomen dat jongeren afglijden in de criminaliteit. Denk aan opvoedondersteuning en pogingen om jongeren weer in het gareel te brengen wanneer ze verleidingen uit het criminele circuit niet kunnen weerstaan. We herijken het jongerenwerk in Helmond om jongeren nog effectiever een helpende hand te bieden en te begeleiden.

3. Randvoorwaarden

3.1 Financiële kaders

Het voeren van een financieel verstandig beleid is een belangrijke voorwaarde om onze ambities te realiseren. Helmond staat er **financieel goed voor** en dat willen we graag zo houden. Tegelijkertijd zijn de onzekerheden groter dan in de afgelopen bestuursperiodes en liggen die onzekerheden buiten onze invloedssfeer. Allereerst is het nodig dat het kabinet duidelijkheid geeft over de inkomsten voor gemeenten uit het Gemeentefonds, vooral vanaf 2026. Zoals het beeld nu is, wordt het ingewikkeld een sluitende begroting op te stellen. Ook leveren de gestegen bouwkosten, prijsstijgingen en gevolgen van de oorlog in Oekraïne flinke onzekerheden op.

De financiële vertaling van dit coalitieakkoord vindt plaats in de **komende programmabegroting**. Dat er scherpe keuzes nodig zijn, behoort zomaar tot de mogelijkheden. Het coalitieakkoord biedt richting aan die keuzes. Daarbij staan we open voor suggesties uit de gemeenteraad. We houden hoe dan ook rekening met de **moeilijke financiële situatie** waarin een deel van onze inwoners zich bevindt en proberen hen waar nodig en mogelijk te ondersteunen; in het vorige hoofdstuk zijn daarvoor al verschillende maatregelen voorbij gekomen.

De **lastendruk** willen we over de volle breedte **zo laag als mogelijk** houden. Maar een gewijzigd financieel gesternte door externe factoren, kan ons ertoe bewegen dit uitgangspunt te heroverwegen.

Verder hanteren we de volgende **financiële spelregels**:

- uitgaan van behoedzame en reële ramingen
- structurele uitgaven dekken we structureel
- we gaan uit van 'oud voor nieuw' binnen de programma's: bij nieuwe prioriteiten kijken we eerst wat we niet meer doen en wenden dat geld aan
- financiële knelpunten worden in principe binnen het betreffende beleidsterrein opgelost
- uiteraard zorgen we voor een meerjarenbegroting die structureel sluitend is

3.2 Organisatie

We weten dat Helmond zich gelukkig mag prijzen met een **gemotiveerde organisatie**. Dat werd goed zichtbaar in de lastige jaren die achter ons liggen en waarin veel flexibiliteit werd gevraagd én gekregen. Maar toch: **het piept en het kraakt**. We hebben ten opzichte van vergelijkbare gemeenten een vrij slanke organisatie, die met flinke ambities - plus een corona- en vluchtelingencrisis - al snel wordt overgevraagd. Daardoor komen niet alle projecten goed van de grond en daar hebben onze **inwoners last van**. Denk bijvoorbeeld aan bouwprojecten die vertraging oplopen of initiatieven uit de samenleving die we niet kunnen ondersteunen. De afgelopen jaren is daarom een inhaalslag gemaakt door een kleine 50 functies toe te voegen. Maar we lopen ook aan tegen een krappe arbeidsmarkt waarin werkgevers elkaar flink beconcurreren. Helmond moet daarom een **aantrekkelijke werkgever** blijven, onder andere door eigen medewerkers veel ruimte te geven voor ontwikkeling en doorstroming. We willen goede medewerkers behouden en aantrekken voor onze stad. En vanuit politiek en bestuur moeten we realistisch zijn in onze wensen en ambities. We vragen de directie ons daar steeds goed op te spiegelen.

We hechten aan een **cultuurdiverse organisatie**, die een afspiegeling is van de Helmondse samenleving. Dat is belangrijk voor het goede contact tussen inwoners en ambtenaren en daarmee ook voor het vertrouwen in de lokale overheid.

Belangrijk vinden we de **verdere ontwikkeling van de organisatie**, in aansluiting op onze prioriteiten in de eerdere hoofdstukken: werken volgens de bedoeling, meer gebruikmaken van ervaringsdeskundigen, professionalisering van het participatiebeleid, datagericht werken en meer energie steken in het omgevingsmanagement bij ruimtelijke projecten. De aanstaande **Omgevingswet** zal ook het een en ander vragen in de manier van werken van onze organisatie.

Volgend jaar wordt het **Huis voor de Stad** opgeleverd. Daarmee zorgen we voor een fijnere werkomgeving voor ambtenaren - dat is belangrijk bij het werven en binden van personeel. Zeker zo belangrijk is de uitstraling van het nieuwe huis: het wordt een gastvrij huis dat uitnodigt tot ontmoeting. De opening willen we benutten om ons als gemeente weer wat steviger neer te zetten als **'eerste overheid'** waar je met al je vragen en opmerkingen terecht kunt.

Bij inkoop en aanbesteding hechten we veel belang aan het principe van **'social return on investment'** dat aansluit bij onze sociale en duurzame ambities.

In het contact met mensen die een andere moedertaal hebben dan het Nederlands, gebruiken wij zo mogelijk **hun taal** als dat voor de toegankelijkheid van onze ondersteuningsmogelijkheden noodzakelijk is. Wel staat voorop dat iedereen die in Nederland is en blijft, zoveel mogelijk onze taal leert spreken.

4. Portefeuilleverdeling

Elly Blanksma, burgemeester

Portefeuille: Openbare Orde & Veiligheid, Integriteit, Bestuurs- en Juridische Zaken en Kabinet & Protocol.
Overige domeinen: Handhaving (coördinatie)

Cathalijne Dortmans (GroenLinks, 1^e locoburgemeester, 1,0 fte)

Portefeuille: Jeugd, Onderwijs en Gezondheid
Overige domeinen: Brede Welvaart/Global Goals, Programma Andere Overheid *, Preventie, Inburgering, 'Ruimte om te Leven'
Wijkwethouder: Mierlo-Hout

Erik de Vries (SP, 2^e locoburgemeester, 0,9 fte)

Portefeuille: Sociale Zaken, Armoedebelief en Centrumontwikkeling
Overige domeinen: Schulddienstverlening, Participatiewet, Horeca, Vergunningen en Handhaving
Wijkwethouder: Binnenstad en Centrum

Gaby van den Waardenburg (D66, 3^e locoburgemeester, 0,9 fte)

Portefeuille: Stedelijke Ontwikkeling, Wonen en Grondzaken
Overige domeinen: Schaalsprong Brainport *, Ruimtelijke Ordening en Omgevingswet, Vastgoed
Wijkwethouder: Dierdonk en Helmond-Noord

Harrie van Dijk (Lokaal sterk, 4^e locoburgemeester, 0,8 fte)

Portefeuille: Sport, Wmo, Inclusie en P&O
Overige domeinen: Huis voor de Stad *, De Braak *, Wijkaccommodaties, Antidiscriminatie en Diversiteit, Wonen en Zorg, Burgerzaken
Wijkwethouder: Helmond-West en Brandevoort

Marita van Lierop (50PLUS, 5^e locoburgemeester, 0,8 fte)

Portefeuille: Cultuur, Evenementen en Ouderenbeleid
Overige domeinen: Vrijwilligers en Mantelzorgers, Stadsmarketing en Public Affairs, Toerisme en recreatie, Monumenten, Dierenwelzijn, Afval
Wijkwethouder: Rijpelberg en Helmond-Oost

Martijn de Kort (PvdA, 6^e locoburgemeester, 0,8 fte) **

Portefeuille: Economie en Arbeidsmarkt, Innovatie en Financiën

Overige domeinen: Automotive Campus *, Arbeidsmigranten, Digitalisering, Glasvezelnetwerk *,
Regionale Samenwerking

Wijkwethouder: Stiphout/Warande

Arno Bonte (GroenLinks, 7^e locoburgemeester, 0,8 fte) **

Portefeuille: Duurzaamheid, Klimaatadaptatie en Mobiliteit

Overige domeinen: Energietransitie, Milieu, Openbare ruimte, Natuur en Water, Brainport Smart District *

Wijkwethouder: Brouwhuis

* Projecten

** Arno Bonte en Martijn de Kort blijven gedurende de coalitieperiode in respectievelijk Rotterdam en Vught wonen.
Hiervoor is vanuit de gemeenteraad jaarlijks een ontheffing nodig van het wettelijk vereiste van ingezetenschap.

Fotografie: Gerard van Hal, Pressvisuals.com, beeldenbank gemeente Helmond

Gemeente Helmond

